

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

Факультет обліку та податкового менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Науково-методичною радою університету

Протокол № 1 від 30.09 2021 р.

Голова НМР А.М. Колот

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Фінансовий облік активів"

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"

спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"

освітньо-професійна програма: "Облік і аудит"

освітньо-професійна програма: "Диджитал-облік"

тип навчальної дисципліни: обов'язкова

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

"Облік і аудит"

Р.С. Коршикова

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

"Диджитал-облік"

О.А. Петрик

ПОГОДЖЕНО:

Директор Центру менеджменту

та моніторингу якості освіти

Т.О. Фролова

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою бухгалтерського обліку та

консалтингу

протокол № 2 від 20.09 2021 р.

Завідувач кафедри М.М. Шигун

Київ – 2021

Розробник: Степаненко Оксана Іванівна, *к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу.*

Email: step.ksusha@ukr.net

Форма навчання:	очна (денна)
Семестр:	5
Кількість кредитів ECTS:	5
Форма підсумкового контролю:	екзамен
Мова викладання	українська

Форма навчання:	заочна
Семестр:	5, 6
Кількість кредитів ECTS:	5
Форма підсумкового контролю:	екзамен
Мова викладання	українська

Форма навчання:	дистанційна
Семестр:	5
Кількість кредитів ECTS:	5
Форма підсумкового контролю:	дистанційний екзамен
Мова викладання	українська

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.	11
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку.....	11
Тема 2. Облік готівкових грошових коштів.....	11
Тема 3. Облік грошових коштів на поточному рахунку в банку.....	11
Тема 4. Облік дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги) та резерву сумнівних боргів.....	11
Тема 5. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості.....	11
Тема 6. Облік наявності та руху виробничих запасів.....	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.	11
Тема 7. Облік витрат виробництва та готової продукції.....	11
Тема 8. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.....	12
Тема 9. Амортизація основних засобів: порядок нарахування та облік.....	12
Тема 10. Облік нематеріальних активів.....	12
Тема 11. Облік фінансових інвестицій.....	12
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА	12
3.1. Порядок поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання здобувача	12
3.2. Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів"	14
4. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА.....	15
4.1. Основна література	15
4.2. Додаткова література	15

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів" розроблена відповідно до "Положення про робочу програму навчальної дисципліни в ДВНЗ "КНЕУ імені Вадима Гетьмана", затвердженого вченою радою Університету 27.05.2021 р. (протокол № 10) та введеного в дію наказом ректора від 27.05.2021 р. № 306.

Анотація навчальної дисципліни. Фінансовий облік активів (Financial accounting of assets) – це сукупність принципів, прийомів, методів обліку активів підприємства з формування облікової інформації, яка використовується для прийняття управлінських рішень щодо ефективної діяльності суб'єкта господарювання. Навчальна дисципліна присвячена вивченню методики обліку необоротних та оборотних активів, процесу їх документування. Опанування навчальної дисципліни сформує у здобувачів навички щодо отримання, обробки та зберігання інформації, яка дозволить слідкувати та відображати поточний стан справ на підприємстві, контролювати його діяльність, здійснювати її коригування.

Міждисциплінарні зв'язки. "Фінансовий облік активів" як навчальна дисципліна інтегрує велику кількість базових понять та прийомів загальнотеоретичних та професійних навчальних дисциплін, а саме: «Мікроекономіка», «Підприємництво», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Фінанси», «Менеджмент», «Системи і моделі бухгалтерського обліку». Отримані здобувачами знання та навички з навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів" є основою для опанування цілого ряду дисциплін, які входять до циклу професійної підготовки облікових фахівців. До них відносяться: «Фінансовий облік пасивів», «Інформаційні системи та технології в обліку і аудиту», «Бізнес-аналіз», «Аудит», «Податковий облік і звітність», «Управлінський облік», «Звітність підприємств», «Облікова політика підприємства», «Диджитал технології в обліку», «Облік зовнішньоекономічних операцій».

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні в здобувачів системи знань, практичних навичок з методики обліку оборотних та необоротних активів підприємства, процесу їх документування; підготовки та надання інформації різним користувачам для розробки, обґрунтування й прийняття рішень щодо ефективності діяльності господарюючого суб'єкта.

Завдання навчальної дисципліни: 1) оволодіння фаховою обліковою термінологією; 2) засвоєння положень нормативно-правових документів, які регулюють ведення обліку активів підприємства; 3) вивчення порядку визнання, оцінки об'єктів необоротних та оборотних активів, їх класифікації для потреб обліку; 4) оволодіння знаннями щодо порядку документального оформлення операцій з наявності та руху активів суб'єкта господарювання; 5) опанування методики відображення господарських операцій з необоротними та оборотними активами в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методичні засади обліку необоротних та оборотних активів підприємства і змін, які відбуваються в них в результаті здійснення господарських операцій. Сутність предмету фінансового обліку розкривається в його об'єктах, а саме: основні засоби, нематеріальні активи, амортизація, фінансові інвестиції, грошові кошти, дебіторська заборгованість, запаси.

Знання, отримані здобувачами, після вивчення навчальної дисципліни є основою для здійснення практичної діяльності в сферах бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю, аудиту, бізнес-аналізу, консалтингу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і результатів навчання відповідно до освітньо-професійних програм: "Облік і аудит", "Диджитал-облік" (табл. 1.А, 1.Б). Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною "Фінансовий облік активів", наведено в табл. 2.

Таблиця 1.А

Матриця компетентностей та результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів" у відповідності до освітньо-професійної програми "Облік і аудит"

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр результату навчання	Результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК01	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПР01	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
ЗК02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ПР02	Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
ЗК07	Здатність бути критичним та самокритичним	ПР03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
ЗК09	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	ПР04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
ЗК10	Здатність спілкуватися іноземною мовою	ПР05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
Спеціальні(фахові)компетентності (СК)			
СК01	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці	ПР06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
СК02	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	ПР17	Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.
СК03	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення	ПР20	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.
СК08	Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.	ПР21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК10	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.		
СК11	Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	ПР24	Володіти методами формування, збору, обробки, систематизації, групування, узагальнення облікової інформації з формуванням різних типів звітності підприємства для задоволення інформаційних потреб основних груп користувачів.
СК12	Здатність документувати, систематизувати, групувати, відображати в реєстрах та узагальнювати облікову інформацію у звітності для цілей ефективного управління діяльністю суб'єкта господарювання.		

Таблиця 1.Б

Матриця компетентностей та результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів" у відповідності до освітньо-професійної програми "Диджитал-облік"

Шифр компетенції	Компетентності	Шифр результатів навчання	Результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК01	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР01	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
ЗК02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР02	Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
ЗК07	Здатність бути критичним та самокритичним.	ПР03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
ЗК09	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПР04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
ЗК10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ПР05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК01	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.	ПР06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
СК02	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів,	ПР17	Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися

	розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.		етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.
СК03	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	ПР20	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.
СК08	Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.		
СК10	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.	ПР21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
СК11	Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.		

Таблиця 2

Результати та методи навчання, засоби діагностики за навчальною дисципліною
"Фінансовий облік активів"

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Засоби діагностики
Код	Результати навчання		
1	Знання:		
1.1	організаційних аспектів побудови бухгалтерського обліку на підприємстві: облікової політики, Плану рахунків та його робочої версії, первинних документів, реєстрів	лекція інформаційно-вступна з елементами діалогу	Перевірка (співбесіда) виконаних практичних ситуацій, тестування, контрольна (модульна) робота, екзамен
1.2	методики обліку готівкових та безготівкових грошових коштів: документування операцій пов'язаних з рухом грошових коштів в касі підприємства, на поточному рахунку в банку; відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку	лекція, практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, міні-кейси з обговоренням проблемних питань	
1.3	економічної сутності дебіторської заборгованості, порядку її визнання, оцінки, класифікації; методику обліку та документування процесу реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг); створення й використання резерву сумнівних боргів		
1.4	порядку ведення обліку іншої поточної дебіторської заборгованості: за авансами виданими, з підзвітними особами, за нарахованими доходами, за претензіями, за відшкодуванням завданих збитків		
1.5	поняття виробничих запасів, процедури їх визнання, первісної оцінки, класифікації; документального оформлення та обліку операцій з придбання виробничих запасів, методів їх оцінювання при вибутті; особливостей обліку транспортних витрат, пов'язаних з придбанням запасів		

1.6	порядку визнання, оцінки та класифікації витрат виробництва, їх облік та документальне оформлення; порядку розподілу та списання загальновиробничих витрат; визначення та обліку виробничої собівартості готової продукції та собівартості її реалізації		
1.7	економічної сутності основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, порядок їх визнання, оцінку, класифікацію; процесу документування й відображення в обліку операцій з придбання (отримання, створення) необоротних активів та операцій з їх вибуття (реалізація, списання (ліквідація), безоплатна передача, внесок до статутного капіталу іншого підприємства)		
1.8	економічних та облікових підходів до побудови амортизаційної політики підприємства; методи нарахування амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, умов їх практичного використання; особливостей документування й обліку амортизації необоротних активів		
1.9	поняття фінансових інвестицій, критеріїв їх визнання, оцінки та класифікації; обліку фінансових інвестицій за методом ефективної ставки відсотка та методом участі в капіталі		
2	Уміння / навички:		
2.1	орієнтуватись в системі законодавчих актів, нормативно-правових документів, які регламентують ведення обліку на підприємстві	міні-кейси з обговоренням проблемних питань	
2.2	документувати операції з надходження та витрачання готівкових грошових коштів, відображати на рахунках обліку; аналізувати інформацію про безготівкові грошові кошти у виписці банку та інтерпретувати її в облік підприємства	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій з елементами дискусії та діалогу	
2.3	відображати в обліку дебіторську заборгованість за продукцію (товари, роботи, послуги) на умовах попередньої та наступної оплати, здійснювати процес документування процесу реалізації; грамотно обирати метод розрахунку резерву сумнівних боргів, створювати його та використовувати в практичній діяльності підприємства	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, конспектування та цитування	
2.4	відображати в системі рахунків бухгалтерського обліку та документально оформляти розрахунки за іншою поточною дебіторською заборгованістю	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій	
2.5	документувати та відображати в обліку операції з процесу придбання виробничих запасів; визначати собівартість запасів, які передаються у виробничий процес; обліковувати операції з вибуття запасів (реалізації, передачі у виробництво, безкоштовній передачі, внеску до статутного капіталу іншого підприємства)	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій з елементами дискусії	
2.6	класифікувати витрати виробництва та здійснювати їх облік; обліковувати, розподіляти та списувати загальновиробничі витрати; оцінювати залишки незавершеного виробництва; визначати виробничу собівартість готової продукції, собівартість її реалізації	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, міні-тренінг	
2.7	обліковувати та здійснювати документальне оформлення операцій з придбання (створення, отримання) та вибуття (використання) основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів; здійснювати переоцінку необоротних активів, відображати її результати в обліку; обліковувати витрати, пов'язані з підтриманням об'єктів основних засобів в робочому стані та їх поліпшення	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, конспектування та цитування	Перевірка (співбесіда) виконаних практичних ситуацій, тестування, контрольна (модульна) робота, екзамен

2.8	нараховувати амортизацію основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, здійснювати її документальне оформлення та облік; формувати амортизаційну політику підприємства з урахуванням облікових та податкових аспектів	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, міні-кейс	
2.9	відображати в обліку довгострокові фінансові інвестиції за методом ефективної ставки відсотка, здійснювати розрахунок амортизації премії (дисконту); обліковувати процес придбання та реалізації фінансових інвестицій як частки власного капіталу іншого підприємства, здійснювати коригування балансової вартості інвестиції	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, міні-кейс	
3	Комунікація:		
3.1	здатність працювати в колективі підприємства, вироблення практичних навиків командної роботи	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, міні-кейс, міні-тренінг, обговорення та вирішення проблемних питань	Перевірка (співбесіда) виконаних практичних ситуацій, аналіз домашніх завдань, тестування, екзамен
3.2	вирішення проблемних ситуацій між суб'єктами господарювання, забезпечення зворотного зв'язку з контрагентами, банками, податковими та статистичними органами		
3.3	ефективно формувати стратегію при складанні первинних бухгалтерських документів та реєстрів обліку		
3.4	здатність відображати інформацію про факти господарського життя про активи підприємства в фінансовому обліку, систематизувати та узагальнювати облікові дані		
3.5	розуміння побудови облікової політики підприємств різних форм власності та видів діяльності, здатність швидкої адаптації до таких особливостей		
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	вміння працювати як самостійно, та і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність за виконання професійних обов'язків, дотримуватись етичних принципів	практичне заняття, вирішення облікових ситуацій, міні-кейс, міні-тренінг, обговорення та вирішення проблемних питань	Перевірка (співбесіда) виконаних практичних ситуацій, аналіз домашніх завдань, тестування, екзамен
4.2	здатність самостійного використання сучасних інформаційних технологій бухгалтерського обліку у вирішенні професійних завдань		
4.3	відповідальність за повноту, достовірність та об'єктивність облікової інформації про оборотні й необоротні активи, зафіксованої в бухгалтерських документах, реєстрах, звітності		
4.4	розуміння положень нормативно-правових документів, які регулюють ведення обліку активів, відповідальність за правильну їх інтерпретацію в практичній діяльності підприємства		
4.5	демонстрація розуміння особистої відповідальності за професійні рішення, надані пропозиції, рекомендації, які можуть впливати на якість облікового процесу суб'єкта господарювання		

Досягнення мети та ефективної реалізації завдань вивчення навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів" підпорядкована логіка її викладання і зміст. Загальний бюджет навчального часу для опанування навчальної дисципліни встановлюється у відповідності до тематичного плану та складає 150 годин (5 кредитів).

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин за формами навчання								
	Очна (денна)				Заочна			Дистанційна	
	Заняття з викладачем			СРЗ	Контактні заняття	Індивідуальні	СРЗ	Заняття в дистанційному режимі	СРЗ
	Лекції	Практичні	Індивідуальні						
Змістовий модуль 1									
1. Основи побудови фінансового обліку	2	--	--	5	1	1	7	--	8
2. Облік готівкових грошових коштів	2	2	1	6	1	1	9	2	8
3. Облік грошових коштів на поточному рахунку в банку	2	2	2	6	2	1	10	2	10
4. Облік дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги) та резерву сумнівних боргів	4	4	2	7	2	2	10	4	10
5. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості	2	2	1	7	2	2	10	4	12
6. Облік наявності та руху виробничих запасів	4	4	1	7	4	2	10	6	12
Змістовий модуль 2									
7. Облік витрат виробництва та готової продукції	4	4	2	7	2	2	10	6	12
8. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів	4	4	2	7	2	1	12	6	10
9. Амортизація основних засобів: порядок нарахування та облік	2	4	2	6	4	1	10	4	10
10. Облік нематеріальних активів	2	2	1	6	2	1	9	2	8
11. Облік фінансових інвестицій	2	2	1	7	2	1	10	4	10
Усього	30	30	15	71	24	15	107	40	110
Підсумковий контроль – екзамен, дистанційний екзамен	4				4			--	
Разом	годин	150			150			150	
	кредитів	5			5			5	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Бухгалтерський облік у системі управління і користувачі облікової інформації. Організаційні аспекти побудови бухгалтерського обліку на підприємстві. Особливості побудови облікової політики, її призначення та використання в практичній діяльності підприємства. План рахунків бухгалтерського обліку, його характеристика та призначення, особливості побудови робочого плану рахунків. Первинні бухгалтерські документи, їх роль, призначення та застосування в практиці суб'єктів господарювання.

Тема 2. Облік готівкових грошових коштів

Готівкові грошові кошти: порядок зберігання, отримання та видачі. Ліміт залишку готівки в касі: методика встановлення та контроль за дотриманням касової дисципліни. Документування операцій пов'язаних з рухом готівки в касі підприємства. Облік операцій з готівковими грошовими коштами.

Тема 3. Облік грошових коштів на поточному рахунку в банку

Поточні рахунки в банку в національній валюті: порядок відкриття та ведення обліку. Процедура зняття готівки з поточного рахунку в банку: документальне оформлення та облік. Порядок зарахування готівки на поточний рахунок в банку: документування та облік. Безготівкові розрахунки за банківським переказом: документування та облік. Узагальнення інформації про рух грошових коштів на поточному рахунку в банку у виписці банку та регістрах обліку.

Тема 4. Облік дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги) та резерву сумнівних боргів

Визнання, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості. Документування процесу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Облік дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги) на умовах наступної (попередньої) оплати. Методи визначення резерву сумнівних боргів. Облік створення (нарахування) та використання резерву сумнівних боргів.

Тема 5. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості

Облік розрахунків за авансами виданими. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за нарахованими доходами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Облік поточної дебіторської заборгованості за векселями одержаними.

Тема 6. Облік наявності та руху виробничих запасів

Визначення, визнання, класифікація та первісна оцінка запасів. Документальне оформлення наявності та руху виробничих запасів підприємства. Облік операцій з придбання виробничих запасів (на умовах наступної та попередньої оплати). Методи оцінювання запасів при їх вибутті, порядок визначення собівартості запасів, які вибувають. Облік операцій з вибуття виробничих запасів (реалізація, передача у виробничий процес, безкоштовна передача, внесок до статутного капіталу іншого підприємства). Особливості обліку транспортно-заготівельних витрат, пов'язаних з придбанням запасів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 7. Облік витрат виробництва та готової продукції

Визначення, визнання, оцінка та класифікація витрат на виробництво. Документальне оформлення та облік прямих витрат на виробництво. Облік, порядок розподілу та списання загальновиробничих витрат. Оцінка та облік незавершеного виробництва. Узагальнення

виробничих витрат по підприємству. Формування та облік виробничої собівартості готової продукції. Документальне оформлення та облік наявності та руху готової продукції. Формування та облік собівартості реалізованої продукції.

Тема 8. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів

Визначення, визнання, класифікація та оцінка основних засобів. Облік наявності основних засобів підприємства, порядок їх документування. Документальне оформлення та облік надходження основних засобів з різних джерел (створення власними силами, придбання за грошові кошти, безоплатне одержання). Документування та облік операцій з вибуття основних засобів (реалізація за грошові кошти, безоплатна передача, списання (ліквідація) об'єктів, внесок до статутного капіталу іншого підприємства). Переоцінка основних засобів: порядок проведення, документування та облік. Особливості документального оформлення та обліку інших необоротних матеріальних активів.

Тема 9. Амортизація основних засобів: порядок нарахування та облік

Амортизаційна політика підприємства: економічні та облікові підходи до її побудови. Методи нарахування амортизації основних засобів, їх переваги, недоліки та умови практичного застосування. Відображення в обліку операцій по нарахуванню амортизації основних засобів підприємства. Особливості нарахування амортизації інших необоротних матеріальних активів за спрощеними методами.

Тема 10. Облік нематеріальних активів

Визначення, класифікація та оцінка нематеріальних активів. Облік та документування наявності нематеріальних активів. Документальне оформлення та відображення в обліку операцій з надходження нематеріальних активів (придбання за грошові кошти, створення власними силами, безоплатне отримання). Облік операцій з вибуття нематеріальних активів, особливості їх документального оформлення (реалізація за грошові кошти, безоплатна передача, списання). Амортизація нематеріальних активів: порядок нарахування та відображення в обліку.

Тема 11. Облік фінансових інвестицій

Економічна суть, критерії визнання, оцінка та класифікація фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій за методом ефективної ставки відсотка; за методом участі в капіталі. Облік операцій з реалізації фінансових інвестицій. Облік наявності та руху поточних фінансових інвестицій. Особливості обліку втрат від зменшення корисності фінансових інвестицій.

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА

3.1. Порядок поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання здобувача з навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів"

Структура навчальної дисципліни: передбачено 2 змістовних модулі. Перший – присвячений вивченню процесу документування та побудови системи обліку грошових коштів (готівкових, безготівкових), дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги) й іншої поточної, виробничих запасів (теми 1-6). Другий – висвітлює особливості обліку виробничих витрат та готової продукції, основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, фінансових інвестицій (тема 7-11). Упродовж семестру, після вивчення відповідних тем, проводиться тематичне онлайн-тестування з використанням системи Moodle. Навчальна дисципліна завершується – **екзаменом**.

Для забезпечення ефективного опанування навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів" заняття передбачають широке використання інтерактивних методик викладання. Більшість із них побудована за принципом індивідуальної роботи з елементами обговорення проблемних, дискусійних питань та включають: міні-кейси, практичні (розрахункові) ситуації,

міні-тренінги.

Поточний контроль здійснюється впродовж семестру і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем базових знань з ведення обліку необоротних та оборотних активів підприємства, вміння та набуття практичних навичок у сфері документування операцій та їх відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку. При поточному контролі результатів навчання оцінюванню підлягають:

- 1) практичні завдання, виконані під час навчальних занять (тестовий контроль);
- 2) контрольні (модульні) роботи;
- 3) індивідуальні завдання самостійної роботи.

Навчальні заняття проводяться у вигляді лекцій, практичних занять, які включають міні-кейси та міні-тренінги за об'єктами обліку, які вивчаються.

Контрольна (модульна) робота здійснюється 2 рази на семестр в аудиторії (або в системі Moodle) за відповідними темами навчальної дисципліни, кожен з яких оцінюється від 0 до 5 балів. Завдання для проведення контрольної (модульної) роботи включають у себе вирішення тестових завдань (теоретичного й практичного спрямування).

Самостійна робота здобувачів передбачає (на вибір) виконання індивідуального завдання:

- 1) обліково-практичного спрямування: розрахункові завдання за темами: "Облік наявності та руху виробничих запасів", "Амортизація основних засобів: порядок нарахування та облік";
- 2) наукового спрямування: підготовка наукової роботи та її оприлюднення на студентському гуртку у вигляді доповіді й презентації; підготовка аналітичного звіту з огляду наукових публікацій.

Здобувача НЕ допускають до підсумкового контролю у формі екзамену за таких умов: 1) за результатами поточного контролю здобувач набрав від 0 до 20 балів (включно);

2) здобувач пропустив більше як 50 % практичних (контактних) занять, не відпрацювавши їх до початку залікового тижня.

Загальна підсумкова оцінка вивчення навчальної дисципліни з підсумковим контролем у формі екзамену **складається із суми результатів:**

- 1) поточного контролю (роботи на практичних заняттях, контрольних (модульних) робіт) та індивідуальних завдань для самостійної роботи здобувача – до 50 балів (включно);
- 2) підсумкового контролю (екзаменаційна робота) – до 50 балів (включно).

Здобувачі, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрали від 21 до 59 балів (включно), після належної підготовки мають право повторно скласти екзамен.

Перескладання екзамену з навчальної дисципліни **дозволяється не більше 2 (двох) разів:** перший раз – науково-педагогічному працівнику, який проводив екзамен; другий – комісії з двох науково-педагогічних працівників відповідної кафедри. В обох випадках загального підсумкового оцінювання результатів навчання здобувач враховують результат його поточного контролю. Термін ліквідації академічної заборгованості для таких осіб встановлюється згідно з графіком навчального процесу.

Здобувач, який **за результатами другого перескладання екзамену (комісії)** з навчальної дисципліни набрав **від 21 до 59 балів (включно)**, вважається таким, що має академічну заборгованість. Він має право за власною заявою опанувати цю дисципліну в наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом відповідної освітньої програми **на засадах факультативного вивчення** за індивідуальним графіком згідно з Положенням про надання додаткових освітніх послуг понад обсяги, встановлені навчальними планами і освітніми програмами.

Здобувач, який не написав заяву на факультативне вивчення навчальної дисципліни, а отже не ліквідував наявну академічну заборгованість протягом двох навчальних семестрів, підлягає відрахуванню з Університету.

Структура підсумкової оцінки за формою підсумкового контролю "екзамен" наведена в табл. 3

Таблиця 3

**Структура підсумкової оцінки за накопичувальною системою з навчальної дисципліни
"Фінансовий облік активів" (форма підсумкового контролю – екзамени)
очна (денна), заочна, дистанційна форми навчання**

Види навчальної діяльності здобувача	Розподіл балів за формами навчання		
	Очна (денна)	Заочна	Дистанційна
Робота на навчальних заняттях (практичних, контактних, заняттях в дистанційному режимі)	30 балів	20 балів	40 балів
Виконання контрольних (модульних) робіт	2 x 5 балів = 10 балів	1 x 10 балів = 10 балів	1 x 10 балів = 10 балів
Виконання індивідуальних завдань самостійної роботи (на вибір здобувача)	2 x 5 балів = 10 балів	2 x 10 балів = 20 балів	---
Представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача: 1) участь в конкурсах наукових робіт 2) публікації результатів дослідження в наукових статтях та тезах міжнародних або всеукраїнських конференцій	додаткові (заохочувальні) бали до 10 балів		
Кількість балів за результатами поточного контролю	50 балів	50 балів	50 балів
Екзамени	50 балів	50 балів	50 балів
Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни	100 балів	100 балів	100 балів

Переведення 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ECTS наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Шкала оцінювання результату підсумкового контролю – екзамени

100-бальна шкала	Підсумкова оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90-100	відмінно	A
89-80	добре	B
70-79		C
69-66	задовільно	D
65-60		E
59-21	незадовільно – з можливістю перескладання	FX
20-0	незадовільно – з обов'язковим повторним вивчення навчальної дисципліни	F

**3.2. Перезарахування та визнання результатів навчання
з навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів"**

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни "Фінансовий облік активів" або її окремого компонента можливе за умови участі здобувача в програмі *академічної мобільності* (навчання в інших Університетах України або світу) відповідно до положення про включене навчання і навчання за програмами Європейського Союзу студентів ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" у закордонних вищих навчальних закладах, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Державному вищому навчальному закладі "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана".

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та

інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні та зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 10 % від загального обсягу кредитів, передбачених освітньою програмою: *у межах навчального року на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти – не більше 6 кредитів.*

Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання в Державному вищому навчальному закладі "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", отриманих здобувачами у неформальній та інформальній освіті.

Перезарахування та визнання результатів навчання відбувається за умови підтвердження здобувачем отриманої оцінки з подібної навчальної дисципліни або індивідуальних завдань з карти навчальної роботи здобувача (назва навчальної дисципліни, вид індивідуальної роботи, кількість годин, отримана оцінка тощо) випискою з навчального плану іншого ЗВО.

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

4.1. Основна література

1. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Гудзь Н.В., Денчук Н.П. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 478 с.
2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення 18.09.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Теловата М.Т., Петраковська О.В. Фінансовий облік – 1 (у схемах і таблицях) Частина 1. навч. посіб. Київ: Інтердрук, 2019. 217 с.
5. Фінансовий облік: підручник: в 2-х ч. / за заг. ред. М.І. Бондаря, Л.Г. Ловінської. Київ: КНЕУ, 2012. Ч.1. 553 с.

4.2. Додаткова література

1. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посіб. / за заг. ред. М.І. Скрипник. Київ: "Центр учбової літератури", 2017. 340 с.
2. Височан О.С. Фінансовий облік: навч. посіб. Львів: ПП Сорока Т.Б., 2016. 450 с.
3. Верига Ю.А., Гладких Т.В., Орищенко М.М. Фінансовий облік: навчальний посібник. Київ: "Центр навчальної літератури", 2019. 438 с.
4. Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: ЦУЛ, 2016. 424 с.
5. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік 1: підручник. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю.В., 2020. 496 с.
6. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2014. 600 с.
7. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні. Київ: "Центр учбової літератури", 2018. 608 с.
8. Лисиченко О.О., Атамас П.Й., Атамас О.П. Фінансовий облік: навч. посіб. Київ: "Центр учбової літератури", 2019. 356 с.
9. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік: навч. посіб. Київ: "Знання", 2016. 663 с.
10. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: підручник. 7-ме вид., доп. і перероб. Київ: Алерта, 2016. 928 с.
11. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / за ред. М.Ф. Огійчука. Київ: Алерта, 2016. 1040 с.
12. Шара Є.Ю. Фінансовий облік 1: навч. посіб. Київ: "Центр учбової літератури", 2016. 336 с.